

Λίμνη Κερκίνη

Η **Κερκίνη** είναι μια τεχνητή λίμνη που σχηματίστηκε το 1932 με την δημιουργία φράγματος στον ποταμό Στρυμόνα. Βρίσκεται στον νομό Σερρών. Αποτελεί ιδιαίτερα προστατευμένο υδροβιότοπο και τοπίο σπάνιας ομορφιάς με θέα το βουνό Μπέλες και την κοιλάδα Ροδόπης. Απέχει 80 χλμ. από Θεσσαλονίκη και 35 χλμ. από Σέρρες.

Δημιουργία της λίμνης

Η Κερκίνη δημιουργήθηκε το 1932, όταν έγινε το φράγμα στην περιοχή του Λιθότοπου, ώστε να συγκρατεί τα νερά του ποταμού Στρυμόνα και αργότερα χρησιμοποιήθηκε σαν μέρος αποθήκευσης νερού για την άρδευση της πεδιάδας του Νομού. Το 1982, λόγω της μείωσης της χωρητικότητας της λίμνης εξαιτίας των φερτών υλών από τον Στρυμόνα, κατασκευάστηκε νέο φράγμα. Η έκταση της λίμνης ποικίλλει από 54.250 έως 72.110 στρέμ. ανάλογα με την εποχή. Θαυμασμό προκαλούν τα παραποτάμια δάση, τα νούφαρα, και η ποικιλία των ψαριών που αποτελούν και πηγή εισοδήματος για πολλούς κατοίκους της περιοχής. Η λίμνη τροφοδοτείται με νερό κυρίως από το Στρυμόνα και λιγότερο από τους Κερκινίτη και Κρούσια.

Οικολογία

Η Κερκίνη προστατεύεται από τη σύμβαση Ραμσάρ και αποτελεί περιοχή του Ευρωπαϊκού Δικτύου «Φύση 2000» ή «Natura 2000». Στην περιοχή της Κερκίνης συναντούμε πολλά είδη θηλαστικών όπως το τσακάλι, το λύκο, την αγριόγατα, τη βίδα, τη νυφίτσα, το ζαρκάδι, το λαγό, το αγριογούρουνο κ.λ.π. Υπάρχουν 10 είδη αμφίβιων και περίπου 20 είδη ερπετών. Η ιχθυοπανίδα είναι επίσης πλούσια αφού υπάρχουν 30 είδη ψαριών με κυριότερα τα χέλια. Στην περιοχή γύρω από τη λίμνη έχουν καταγραφεί περίπου 300 είδη πουλιών. Ο Αργυροπελεκάνος και η Λαγγόνα που ζουν εκεί είναι μοναδικά στον κόσμο είδη, απειλούμενα με εξαφάνιση. Υπάρχουν και πολλά σπάνια αρπακτικά όπως ο χρυσαετός, ο βασιλαετός, ο πετρίτης, ενώ η περιοχή αποτελεί μοναδικό πεδίο έρευνας σχετικά με τους υγρότοπους και τη διαχείριση τους.

Τουριστική ανάπτυξη

Τα τελευταία χρόνια η Κερκίνη γνωρίζει μεγάλη τουριστική ανάπτυξη και με την ελεγχόμενη αξιοποίησή της βοηθά και στην ενίσχυση των εισοδημάτων των κατοίκων της περιοχής. Οι σημαντικότερες απειλές για τη λίμνη, εκτός από τις φερτές ύλες του Στρυμόνα, είναι η ρύπανση του Στρυμόνα, η παράνομη υλοτόμηση, η παράνομη αλιεία, το παράνομο κυνήγι, οι επισκέψεις στις αποικίες των πουλιών που έχουν αρνητικές συνέπειες στην αναπαραγωγή τους και η ανύψωση αναχωμάτων που συντελεί στην ελάττωση των ειδών των ψαριών. Στη λίμνη ζει και ο μεγαλύτερος πληθυσμός βουβαλιών στην Ελλάδα: υπολογίζεται ότι ξεπερνούν τα 500. Η λίμνη και η περιοχή γύρω από αυτή προσφέρεται για περιβαλλοντική εκπαίδευση και αποτελεί ιδανικό μέρος για την ανάπτυξη του οικοτουρισμού ώστε να συγκεντρώνει πλήθος ανθρώπων που αγαπούν τις ειδικές μορφές τουρισμού και την οικολογία.

Λίμνη Κερκίνης – υγροβιότοπος

Στα 40 χλμ από τη πόλη των Σερρών και 30 χλμ από το Κιλκίς, η **Λίμνη Κερκίνη** αποτελεί την αρχόντισσα της περιοχής. Συγκαταλέγεται στους 10 σημαντικότερους υγροτόπους της Ελλάδας που ονομάζονται υγρότοποι Ramsar και ανήκει στις περιοχές του Ευρωπαϊκού Δικτύου «**Φύση 2000**».

Ο παράδεισος αυτός είναι αποτέλεσμα ανθρώπινης παρέμβασης.

Δημιουργήθηκε το 1932 προκειμένου να συγκρατήσει τα νερά του Στρυμόνα, ο οποίος πηγάζει από τα Βουνά της Βουλγαρίας και αποτελεί τον κύριο τροφοδότη της λίμνης Κερκίνης. Αργότερα χρησιμοποιήθηκε για την αποθήκευση του νερού και την άρδευση του κάμπου των Σερρών.

Στην ευρύτερη περιοχή έχει αναπτυχθεί ένα πολύ πλούσιο οικοσύστημα με σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας. Υπάρχουν πάνω από 600.00 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης τα οποία αρδεύονται άμεσα ή έμμεσα από τα νερά της.

Στο ποικιλόμορφο φυσικό περιβάλλον της Κερκίνης έχουν καταγραφεί περισσότερα από 620 είδη φυτών.

Επιπλέον, πολλά δασικά οικοσυστήματα κάνουν την εμφάνισή τους καθώς και η υποαλπική ζώνη κατά μήκος της κορυφογραμμής του όρους Κερκίνη είναι αξιοσημείωτη. Μερικά από τα φυτά που φιλοξενούνται είναι η Μαρσιλέα, το νεροκάστανο, το νούφαρο, ο ποταμογείτονας, τα μυριόφυλλα

κ.α.

Η λίμνη είναι υπερήφανη και για την ποικιλία των ζώων, ψαριών, αμφιβίων, θηλαστικών (τσακάλι, το λύκο, την αγριόγατα, τη βίδρα, τη νυφίτσα), ασπόνδυλων ενώ πολλά ενδιαφέροντα είδη σαρανταποδαρουσών, χιολιοποδαρούσων και ένα είδος σκορπιού.

Στην περιοχή γύρω από τη λίμνη έχουν καταγραφεί περίπου 300 είδη πουλιών. Ο Αργυροπελεκάνος και η Λαγγόνα που ζουν εκεί είναι μοναδικά στον κόσμο είδη, απειλούμενα με εξαφάνιση. Υπάρχουν και πολλά σπάνια αρπακτικά όπως ο χρυσαετός, ο βασιλαετός, ο πετρίτης, ενώ η περιοχή αποτελεί μοναδικό πεδίο έρευνας σχετικά με τους υγρότοπους και τη διαχείριση τους.

Τα τελευταία χρόνια η Κερκίνη γνωρίζει μεγάλη τουριστική ανάπτυξη και με την ελεγχόμενη αξιοποίησή της βοηθά στην οικονομική ενίσχυση της περιοχής. Ωστόσο αρκετοί κίνδυνοι παραμονεύουν καθώς πολλοί παράγοντες λειτουργούν αρνητικά για τη λίμνη. Η ρύπανση του Στρυμόνα, η παράνομη υλοτόμηση και αλιεία, το παράνομο κυνήγι και οι επισκέψεις στις αποικίες των πουλιών που έχουν αρνητικές συνέπειες σε ολόκληρο το οικοσύστημα.

Η λίμνη Κερκίνη είναι τεχνητή. Μέχρι το 1922 η περιοχή είναι γεμάτη βαλτώδεις και ημιβαλτώδεις εκτάσεις. Ο δε Στρυμόνας όταν πλημμυρίζει σκεπάζει τα πάντα με νερό. Τότε καταφθάνουν στο Ν. Σερρών δεκάδες χιλιάδες πρόσφυγες από Πόντο, Ανατολική Θράκη και Μικρά Ασία. Φτιάχνουν χωριά, κάποιιοι βάλτοι αποξηραίνονται, μοιράζονται εκτάσεις σε ακτήμονες, αλλά ο ποταμός Στρυμόνας συνεχίζει να υπερχειλίζει και να καταστρέφει τις καλλιέργειες. Και φυσικά η ελονοσία θερίζει. Έτσι το 1932 κατασκευάζεται το πρώτο φράγμα με σκοπό τον έλεγχο της ροής του ποταμού, την καταπολέμηση της ελονοσίας και τη δημιουργία ενός υδάτινου ταμιευτήρα, απ' όπου θα αντλούνται μεγάλες ποσότητες νερού την περίοδο του καλοκαιριού για να ποτιστεί η τεράστια πεδιάδα των Σερρών.

Όλα τα ποτάμια σχηματίζουν δέλτα κατά την εκβολή τους στη θάλασσα. Ο Στρυμόνας όμως, που μπαίνει στη λίμνη από τα βορειοανατολικά σχηματίζει δέλτα μέσα στη λίμνη Κερκίνη! Στη συνέχεια περνάει το φράγμα, διασχίζει τον κάμπο και τελικά χύνεται στον Στρυμωνικό Κόλπο, χωρίς να σχηματίζει εκεί δέλτα. Και επειδή ο ποταμός δεν κουβαλάει μόνο νερό αλλά και φερτά υλικά (άμμο, λάσπη, χαλίκια, πέτρες, ξύλα, σκουπίδια κλπ.) η λίμνη σιγά σιγά γεμίζει με λάσπη με αποτέλεσμα να μειωθεί η χωρητικότητά της. Έτσι το 1982 κατασκευάζεται νέο φράγμα, το οποίο προς το παρόν έλυσε το πρόβλημα, μέχρι φυσικά να χρειαστεί κι άλλο φράγμα!

Η λίμνη Κερκίνη δεν έχει σταθερό μέγεθος. Αρχές Μαρτίου το φράγμα κλείνει για να μαζευτεί νερό. Τέλη Μαΐου με αρχές Ιουνίου έχει το περισσότερο νερό, έκταση περίπου 75.000 στρέματα και μέγιστο βάθος 11-12 μέτρα. Το καλοκαίρι το νερό χρησιμοποιείται για να ποτιστούν τα χωράφια. Η στάθμη των υδάτων πέφτει αισθητά, η έκταση το Σεπτέμβριο περιορίζεται σε 48.000 στρέματα και το μέγιστο βάθος σε 3-4 μέτρα. Στα βόρεια αναπτύσσεται μια τεράστια έκταση με άσπρα και κίτρινα νούφαρα, τα οποία μπορούμε να θαυμάσουμε μόνο με βαρκούλα που κάνει το γύρο της λίμνης, ενώ στα ανατολικά, κοντά στο ανάχωμα του Λιμνοχωρίου, θα δούμε ό,τι απέμεινε από τα σκηνικά της ταινίας "Το λιβάδι που δακρύζει", έργο του βραβευμένου (και αδικοχαμένου...) σκηνοθέτη Θόδωρου Αγγελόπουλου.

Σέρρες – Λίμνη Κερκίνη

Η Λίμνη της Κερκίνης είναι ένας από τους σημαντικότερους τουριστικούς προορισμούς στις Σέρρες. Είναι ένας σπάνιος υδροβιότοπος ο οποίος προστατεύεται από διεθνές συνθήκες και από ειδικό νομικό πλαίσιο στην Ελλάδα. Είναι ένα σπάνιο μέρος που η φήμη για την μοναδική φυσική ομορφιά του έχει ξεπεράσει εδώ και αρκετές δεκαετίες τα ελληνικά σύνορα. Κάθε χρόνο δεκάδες χιλιάδες επισκέπτες επισκέπτονται την μοναδική λίμνη Κερκίνη μαγεμένοι όλοι τους από την μοναδική ομορφιά της.

Η ιστορία της Λίμνης Κερκίνη

Η ιστορική εξέλιξη της Λίμνης είναι άμεσα συνδεδεμένη άμεσα με τον ποταμό Στρυμόνα. Άλλωστε γεωγραφικά η λίμνη βρίσκεται σε τοποθεσία που στο Βόρειο τμήμα της λίμνης βρίσκεται ο ορεινός όγκος της Κερκίνης (γνωστός επίσης ως Μπέλες) και στο Νότιο τμήμα της Λίμνης συναντάμε έναν πολύ σημαντικό ορεινό όγκο, τα όροι Κρούσια γνωστά επίσης με το όνομα «Μαυροβούνι». Η λίμνη της Κερκίνης είναι μια τεχνητή λίμνη τα νερά της οποίας τροφοδοτούνται κατά κύριο λόγο από τα νερά του ποταμού Στρυμόνα. Άλλωστε, είναι γνωστό ότι ο ποταμός Στρυμόνας διασχίζει τον Νομό Σερρών και αποτελεί πολύ σημαντικό στοιχείο της μορφολογίας του εδάφους και της Γεωγραφίας του Νομού Σερρών.

Ωστόσο για ιστορικούς λόγους και για την διατήρηση των τοπωνυμίων της περιοχής θα πρέπει να γνωστοποιήσουμε ότι στο σημείο όπου βρίσκεται σήμερα η Λίμνη της Κερκίνης υπήρχε μια προϋπάρχουσα αλλά πάρα πολύ μικρή λίμνη η οποία ήταν γνωστή τότε, το 1932, με την ονομασία «Λίμνη των Μπουτκόβων» και πλησίον της μικρής λίμνης υπήρχαν μικρά έλη και βάλτοι.

Η κατασκευή του φράγματος και στην συνέχεια η δημιουργία της Λίμνης Κερκίνης αποσκοπούσε στον έλεγχο των πλημμυρικών παροχών του ποταμού Στρυμόνα και την ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων για την ύδρευση των γεωργικών καλλιεργειών της περιοχής. Πενήντα χρόνια

μετά την κατασκευή του πρώτου φράγματος, το 1982, ο όγκος των φερτών υλικών που κατέβαζε ο ποταμός Στρυμόνας ήταν η αιτία για να δημιουργηθεί ένα νέο φράγμα στην Λίμνη Κερκίνη.

Η Λίμνη Κερκίνη μοναδικός Οικολογικός προορισμός

Η Λίμνη Κερκίνη είναι ένας μοναδικός Οικολογικός Παράδεισος. Ο υδροβιότοπος της Λίμνης Κερκίνη περιλαμβάνεται ανάμεσα στους 10 υδροβιότοπους της Ελλάδος που προστατεύονται από την Διεθνή Συνθήκη Ramsar και τις τελευταίες δεκαετίες η Λίμνη Κερκίνη συμπεριλήφθηκε στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την προστασία του περιβάλλοντος «Natura 2000». Η μοναδικά πανίδα και χλωρίδα που βρίσκεται στην γεωγραφική περιοχή της Λίμνης Κερκίνη είναι ασύγκριτη σε σχέση με άλλους οικολογικούς προορισμούς στην Βόρεια Ελλάδα.

Τι να πρωτοαναφέρουμε τα 10 διαφορετικά είδη αμφίβιων, τα 20 διαφορετικά είδη ερπετών ή τα σπάνια θηλαστικά που ζουν στην περιοχή, όπως οι λύκοι, τα τσακάλια, οι βίδρες και οι αγριόγατες.

Λίμνη Κερκίνη – Μοναδική, επιβλητική, πανέμορφη

Στην περιοχή συναντάμε ακόμη 300 διαφορετικά είδη πτηνών εκ των οποίων τα 137 φωλιάζουν στην περιοχή, τα 134 περνούν τους παγερούς μήνες του χειμώνα στην Λίμνη και τα υπόλοιπα είδη χρησιμοποιούν την Λίμνη Κερκίνη ως ενδιάμεσο σταθμό κατά την διάρκεια των πολύμηνων μεταναστευτικών ταξιδιών τους.

Ανάμεσα στα πιο σπάνια είδη πτηνών που συναντάμε στην Λίμνη Κερκίνη είναι ο Κορμοράνος (*Phalacrocorax carbo*), ο νυχτοκόρακας (*Nycticorax nycticorax*), η χουλιάρόπαπια (*Platalea Leucoroba*), η χαλκόκοτα (*Plegadis Falunus*), ο μαυροπελαργός (*Ciconia nigra*), ο φίδαετός (*Circus gallicus*), ο κραυγαετός (*Aquila pomonia*) και ο θαλασσετός (*Haliaeetus albicilla*).